

Marjona RUSTAMOVA,
A.Avloniy nomidagi pedagogik mahorat milliy institutini
Magistranti
E-mail: rustamovamarjona522@gmail.com

PhD, dotsent G'.Otamurodov taqrizi asosida

ISHSIZ FUQAROLARNI KASBIY QAYTA TAYYORLASHDA ANDRAGOGIK YONDASHUVNING SAMARADORLIGI

Annotatsiya

Mazkur maqolada ishsiz fuqarolarni kasbiy qayta tayyorlash jarayonida andragogik yondashuvning samaradorligi ilmiy-nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilingan. Zamonaviy mehnat bozori talablarining o'zgarishi sharoitida kattalar ta'limini tashkil etish, ularning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish va bandligini ta'minlashda andragogik tamoyillarning ahamiyati yoritilgan. Tadqiqot davomida motivatsiya, mustaqil o'rganish, amaliy mashg'ulotlar hamda individual ta'lim trayektoriyalarining kasbiy tayyorgarlik sifatiga ta'siri ko'rib chiqilgan. Shuningdek, andragogik yondashuv asosida tashkil etilgan o'quv kurslari ishsiz fuqarolarning mehnat bozoriga moslashuvchanligini oshirishi hamda ularning bandlik darajasini yaxshilashi ilmiy asoslangan.

Kalit so'zlar: Andragogika, kasbiy qayta tayyorlash, ishsiz fuqarolar, kattalar ta'limi, kompetensiya, mehnat bozori, bandlik, innovatsion ta'lim, motivatsiya.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ АНДРАГОГИЧЕСКОГО ПОДХОДА В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПЕРЕПОДГОТОВКЕ БЕЗРАБОТНЫХ ГРАЖДАН

Аннотация

В данной статье анализируется эффективность андрагогического подхода в процессе профессиональной переподготовки безработных граждан с научно-теоретической и практической точек зрения. Освещается значение принципов андрагогики в организации обучения взрослых, развитии их профессиональных компетенций и обеспечении занятости в условиях изменяющихся требований современного рынка труда. В ходе исследования рассмотрено влияние мотивации, самостоятельного обучения, практических занятий и индивидуальных образовательных траекторий на качество профессиональной подготовки. Также научно обосновано, что учебные курсы, организованные на основе андрагогического подхода, повышают адаптивность безработных граждан к рынку труда и способствуют росту уровня их занятости.

Ключевые слова: Андрагогика, профессиональная переподготовка, безработные граждане, образование взрослых, компетенция, рынок труда, занятость, инновационное образование, мотивация.

EFFECTIVENESS OF THE ANDRAGOGICAL APPROACH IN PROFESSIONAL RETRAINING OF UNEMPLOYED CITIZENS

Annotation

This article analyzes the effectiveness of the andragogical approach in the professional retraining of unemployed citizens from theoretical and practical perspectives. The study highlights the importance of adult learning principles in organizing vocational education, developing professional competencies, and ensuring employment under changing labor market conditions. The research examines the impact of motivation, self-directed learning, practical training, and individualized learning trajectories on the quality of professional retraining. Furthermore, it is scientifically substantiated that training courses organized on the basis of the andragogical approach increase the adaptability of unemployed citizens to labor market demands and improve their employment opportunities.

Key words: Andragogy, professional retraining, unemployed citizens, adult education, competence, labor market, employment, innovative education, motivation.

Bugungi kunda jahonda kechayotgan globallashuv jarayonlari, iqtisodiyotning raqamli transformatsiyasi hamda innovatsion texnologiyalarning jadal sur'atlarda rivojlanishi mehnat bozorida tub o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Xususan, sun'iy intellekt, avtomatlashtirish, robototexnika va raqamli platformalarning ishlab chiqarish hamda xizmat ko'rsatish sohalariga keng joriy etilishi an'anaviy kasb va mehnat faoliyati turlarining qisqarishiga, ayrimlarining esa butunlay yo'qolishiga olib kelmoqda. Shu bilan birga, zamonaviy iqtisodiyot ehtiyojlariga mos yangi kasblar, kompetensiyalar va kasbiy ko'nikmalar shakllanib, mehnat resurslaridan mutlaqo yangi yondashuv asosida foydalanishni taqozo etmoqda.

Mazkur jarayonlar aholining, ayniqsa, ishsiz va mehnat bozorida raqobatbardoshligi past bo'lgan qatlamlarning kasbiy salohiyatini doimiy ravishda rivojlantirish, ularni zamonaviy mehnat munosabatlariga moslashtirish hamda hayot davomida ta'lim olish tamoyili asosida qayta tayyorlash zaruratini kuchaytirmoqda. Natijada kasbiy qayta tayyorlash tizimi nafaqat ijtimoiy himoya vositasi, balki inson kapitalini rivojlantirishning strategik mexanizmi sifatida ham namoyon bo'lmoqda. Ayniqsa, mehnat bozori konyunkturasining tez o'zgaruvchanligi sharoitida aholining kasbiy mobilligini ta'minlash, ularning yangi iqtisodiy munosabatlarga tez moslashuvini qo'llab-quvvatlash va barqaror bandligini ta'minlash dolzarb ilmiy-pedagogik muammolardan biri hisoblanadi.

Jahon tajribasi shuni ko'rsatmoqdaki, kattalarni o'qitish va kasbiy qayta tayyorlash jarayonlarida an'anaviy pedagogik yondashuvlar kutilgan samarani to'liq ta'minlab bera olmaydi. Chunki katta yoshdagi tinglovchilarning ta'lim ehtiyojlari, hayotiy tajribasi, motivatsiyasi va ijtimoiy mas'uliyati yosh o'quvchilardan tubdan farq qiladi. Shu sababli so'nggi yillarda kattalar ta'limi nazariyasi va amaliyotida andragogik yondashuvga bo'lgan qiziqish ortib bormoqda. Andragogika katta yoshdagi shaxslarning mustaqil o'qishga bo'lgan ehtiyoji, hayotiy tajribasidan ta'lim jarayonida foydalanish, amaliy faoliyatga yo'naltirilgan o'qitish hamda ta'limning shaxsiy va kasbiy ehtiyojlar bilan uyg'unligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Xususan, ishsiz fuqarolarni kasbiy qayta tayyorlash jarayonlarida andragogik yondashuvni qo'llash ularning ichki motivatsiyasini kuchaytirish, kasbiy kompetensiyalarini qisqa muddatda shakllantirish va mehnat bozori talablariga tez moslashish imkonini yaratadi. Bunda ta'lim jarayonini individuallashtirish, amaliy mashg'ulotlar ulushini oshirish, raqamli ta'lim texnologiyalaridan samarali foydalanish va kompetensiyaviy yondashuvni joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bilan birga, kasbiy qayta tayyorlash jarayonlarini mehnat bozori ehtiyojlari bilan integratsiyalash, ish beruvchilar ishtirokini kuchaytirish va ta'lim dasturlarini zamonaviy kasbiy standartlar asosida takomillashtirish zarurati ham ortib bormoqda.

O'zbekistonda ham aholi bandligini ta'minlash, ishsizlik darajasini kamaytirish, fuqarolarni zamonaviy kasb-hunarlariga o'qitish hamda inson kapitalini rivojlantirishga qaratilgan davlat siyosati ustuvor ahamiyat kasb etmoqda. Mamlakatimizda kasbiy ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, kattalar ta'limini rivojlantirish va mehnat bozori talablariga mos kadrlar tayyorlash bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Biroq kasbiy qayta tayyorlash jarayonlarida andragogik yondashuv imkoniyatlaridan to'liq foydalanish, ta'limning mazmun va texnologiyalarini katta yoshdagi tinglovchilar xususiyatlariga moslashtirish, shuningdek, raqamli va innovatsion ta'lim muhitini shakllantirish bilan bog'liq ayrim muammolar saqlanib qolmoqda.

Shu nuqtai nazardan, ishsiz fuqarolarni kasbiy qayta tayyorlash jarayonlarini andragogik yondashuv asosida takomillashtirish, uning tashkiliy-pedagogik mexanizmlarini ishlab chiqish hamda ta'lim samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi innovatsion modellarni tatbiq etish dolzarb ilmiy-amaliy ahamiyatga ega hisoblanadi [1].

Andragogika kattalar ta'limi nazariyasi va amaliyotini o'rganuvchi mustaqil ilmiy yo'nalish bo'lib, u ta'lim jarayonini katta yoshdagi shaxslarning hayotiy tajribasi, ijtimoiy faolligi, mustaqil fikrlashi hamda ichki motivatsiyasiga tayangan holda tashkil etishni nazarda tutadi. Mazkur yondashuvda ta'lim oluvchi shaxs faqat bilimni qabul qiluvchi obyekt sifatida emas, balki ta'lim jarayonining faol ishtirokchisi va subyekt sifatida talqin etiladi. Shu jihatdan andragogika an'anaviy pedagogik modeldan tubdan farq qilib, kattalar ta'limida shaxsning individual ehtiyojlari, kasbiy maqsadlari va hayotiy tajribasini asosiy omil sifatida e'tirof etadi.

Zamonaviy mehnat bozori sharoitida ishsiz fuqarolarni kasbiy qayta tayyorlash tizimida andragogik yondashuvning ahamiyati yanada ortib bormoqda. Chunki katta yoshdagi tinglovchilar o'zlarining ijtimoiy mavqei, oilaviy mas'uliyati, mehnat tajribasi va psixologik xususiyatlari bilan yosh o'quvchilardan sezilarli darajada farq qiladi. Ular ta'lim jarayonida nazariy bilimdan ko'ra amaliy ahamiyatga ega bo'lgan, kundalik hayot va mehnat faoliyatida qo'llash mumkin bo'lgan kompetensiyalarni egallashga ko'proq ehtiyoj sezadilar. Shu sababli kattalar ta'limida an'anaviy reproduktiv

o'qitish metodlaridan foydalanish ko'p holatlarda kutilgan natijani bermaydi.

Tahlillar shuni ko'rsatmoqdaki, an'anaviy usullar asosida tashkil etilgan qisqa muddatli kasbiy o'quv kurslarida tinglovchilarning ta'limga bo'lgan qiziqishi va faol ishtiroki vaqt o'tishi bilan pasayib boradi. Bu holat, avvalo, o'quv dasturlarida nazariy ma'lumotlar ulushining ortiqcha ekanligi, amaliy mashg'ulotlar bilan integratsiyaning yetarli darajada ta'minlanmaganligi hamda ta'lim mazmunining mehnat bozori ehtiyojlari bilan to'liq uyg'unlashmaganligi bilan izohlanadi. Natijada katta yoshdagi tinglovchilarda ta'lim jarayoniga nisbatan motivatsion bo'shliq yuzaga kelib, ularning o'quv jarayonidagi faolligi va o'zlashtirish darajasi pasayishi kuzatiladi.

Andragogik yondashuv esa ta'limning amaliy yo'naltirilganligini kuchaytirish orqali mazkur muammolarni bartaraf etish imkonini beradi. Xususan, "o'rganish orqali ishlash" ("learning by doing") tamoyili asosida tashkil etilgan o'quv jarayoni tinglovchining mustaqil faolligini oshiradi, amaliy ko'nikmalarni tezroq shakllantiradi hamda olingan bilimlarni real mehnat muhitida qo'llash imkoniyatini yaratadi. Bunda keys-texnologiyalar, treninglar, simulyatsion mashg'ulotlar, loyiha asosida o'qitish va raqamli ta'lim platformalaridan foydalanish katta ahamiyat kasb etadi.

Shu bilan birga, andragogik yondashuv katta yoshdagi tinglovchilarning shaxsiy tajribasini ta'lim jarayonining muhim resursi sifatida baholaydi. Bu esa ta'lim jarayonida o'zaro tajriba almashish, muammoli vaziyatlarni birgalikda tahlil qilish va amaliy yechimlar ishlab chiqish imkonini kengaytiradi. Natijada tinglovchilarda nafaqat kasbiy kompetensiyalar, balki mustaqil qaror qabul qilish, jamoada ishlash, tanqidiy fikrlash va o'z-o'zini rivojlantirish kabi muhim ko'nikmalar ham shakllanadi.

Bugungi kunda kattalar ta'limi tizimida andragogik yondashuv asosida innovatsion ta'lim texnologiyalarini joriy etish, kasbiy qayta tayyorlash jarayonlarining samaradorligini oshirish hamda ishsiz fuqarolarning mehnat bozoriga tez va samarali integratsiyalashuvini ta'minlash muhim ilmiy-amaliy vazifalardan biri hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, kasbiy qayta tayyorlash jarayonlarida andragogik yondashuvning pedagogik imkoniyatlarini tadqiq etish va uni amaliyotga tatbiq qilish dolzarb ahamiyat kasb etadi [2].

Kasbiy qayta tayyorlashda samarali mexanizmlardan biri individual ta'lim trayektoriyasini shakllantirishdir. Har bir ishsiz fuqaroning avvalgi kasbiy tajribasi, qiziqishi va mehnat bozoridagi ehtiyojdan kelib chiqib, o'quv dasturlarini moslashtirish ta'lim sifatini sezilarli darajada oshiradi. Bu jarayonda trener yoki o'qituvchi nazoratchi emas, balki konsultant va fasilitator vazifasini bajaradi. Tinglovchi esa o'z ta'lim jarayonini mustaqil boshqarishga o'rganadi.

Zamonaviy mehnat bozori moslashuvchan kompetensiyalarni talab qilmoqda. Shu sababli kasbiy qayta tayyorlash jarayonida faqat texnik bilimlar emas, balki kommunikativ ko'nikmalar, muammoli vaziyatlarni hal qilish, jamoada ishlash va raqamli savodxonlik kabi universal kompetensiyalarni rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Andragogik yondashuv aynan ana shu ko'nikmalarni shakllantirishga xizmat qiladi.

Shuningdek, bugungi kunda ish beruvchilar tomonidan jamoada samarali ishlash, kommunikativ moslashuvchanlik, muammoli vaziyatlarda tezkor va to'g'ri qaror qabul qilish hamda raqamli muhitda erkin ishlash ko'nikmalariga alohida e'tibor qaratilmoqda. Shu sababli kasbiy qayta tayyorlash dasturlarida real hayotiy vaziyatlarga asoslangan amaliy topshiriqlar, interaktiv o'quv metodlari va loyiha asosida o'qitish texnologiyalarini keng joriy etish zarur hisoblanadi..

Andragogik yondashuv aynan mana shu talablarni qondirishga yo'naltirilgan bo'lib, u kattalar ta'limining psixologik va ijtimoiy xususiyatlarini inobatga olgan holda o'quv jarayonini tashkil etadi. Bu yondashuv tinglovchilarning shaxsiy tajribasini ta'lim resursi sifatida foydalanish, ularni

mustaqil fikrlashga undash va o'z ta'lim jarayoniga mas'uliyat bilan yondashishini ta'minlash orqali kasbiy kompetensiyalarni kompleks rivojlantiradi. Natijada ishsiz fuqarolar nafaqat yangi kasbni egallaydi, balki mehnat bozorida barqaror va raqobatbardosh ishtirokchi sifatida shakllanadi.

Quyidagi jadvalda an'anaviy va andragogik yondashuv asosidagi kasbiy qayta tayyorlash modellarining asosiy farqlari ko'rsatilgan (1-jadval).

Ta'lim yo'nalishi	An'anaviy yondashuv	Andragogik yondashuv
Tinglovchi roli	Passiv tinglovchi	Faol ishtirokchi
O'qitish usuli	Nazariy ma'ruza	Amaliy va interaktiv
Motivatsiya	Tashqi nazorat asosida	Ichki ehtiyoj asosida
Baholash tizimi	Yakuniy nazorat	Jarayonli monitoring
Ta'lim maqsadi	Diplom olish	Kasbiy moslashuv va bandlik

1-jadval. An'anaviy va andragogik yondashuv asosidagi kasbiy qayta tayyorlash modellari

Andragogik yondashuv asosida tashkil etilgan kasbiy ta'lim jarayonlarida amaliy mashg'ulotlar ulushining yuqori bo'lishi ta'lim samaradorligini ta'minlovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi. Chunki katta yoshdagi tinglovchilar nazariy ma'lumotlarni passiv qabul qilishdan ko'ra, real hayotiy va kasbiy vaziyatlar bilan bog'liq amaliy faoliyat orqali bilim va ko'nikmalarni tezroq hamda mustahkamroq o'zlashtiradi. Shu sababli kattalar ta'limida kompetensiyaviy yondashuv asosida o'qitish, amaliy faoliyatga yo'naltirilgan metodlardan keng foydalanish va "ta'lim–amaliyot" integratsiyasini kuchaytirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Xususan, xizmat ko'rsatish sohasi, axborot texnologiyalari, tikuvchilik, marketing, tadbirkorlik va boshqa amaliy yo'nalishlarda tashkil etiladigan kasbiy qayta tayyorlash kurslarida simulyatsion texnologiyalar, keys-stadi, loyiha ishlari, biznes o'yinlar, trening mashg'ulotlari hamda muammoli ta'lim metodlaridan foydalanish tinglovchilarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishda yuqori samara beradi. Bunday texnologiyalar ta'lim oluvchilarga real mehnat muhitiga yaqinlashtirilgan sharoitda faoliyat yuritish, muammoli vaziyatlarni tahlil qilish, mustaqil qaror qabul qilish va amaliy ko'nikmalarni shakllantirish imkoniyatini yaratadi. Natijada tinglovchilarda nazariy bilimlarni amaliyotga tatbiq etish qobiliyati rivojlanib, ularning mehnat bozoridagi raqobatbardoshligi ortadi.

Ayniqsa, keys-stadi texnologiyasi orqali ishlab chiqarish yoki xizmat ko'rsatish sohasida uchraydigan muammoli vaziyatlarni tahlil qilish katta yoshdagi tinglovchilarning tanqidiy fikrlash, tahlil qilish va muammoni hal etish kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Loyiha asosida o'qitish esa tinglovchilarning mustaqil faoliyatini kuchaytirib, ularda jamoada ishlash, kommunikatsiya va innovatsion g'oyalar ishlab chiqish ko'nikmalarini shakllantiradi. Shu bilan birga, trening va simulyatsion mashg'ulotlar tinglovchilarning kasbiy faoliyatga psixologik moslashuvini ta'minlab, ularning amaliy tayyorgarlik darajasini oshiradi.

Bugungi raqamli transformatsiya sharoitida andragogik yondashuv asosida tashkil etiladigan kasbiy ta'lim jarayonlarida raqamli ta'lim texnologiyalari va masofaviy

o'qitish platformalaridan samarali foydalanish alohida ahamiyat kasb etmoqda. Onlayn ta'lim platformalari, virtual laboratoriyalar, video-ma'ruzalar, interaktiv topshiriqlar va mobil ta'lim ilovalari orqali tashkil etilgan ta'lim jarayoni ishsiz fuqarolar uchun ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytiradi. Ayniqsa, masofaviy ta'lim shakli tinglovchilarga o'z vaqti va o'quv faoliyatini mustaqil rejalashtirish, ish yoki oilaviy sharoitidan kelib chiqqan holda ta'lim olish hamda individual ta'lim trayektoriyasini shakllantirish imkonini beradi.

Shuningdek, raqamli ta'lim muhiti kattalar ta'limida uzluksiz ta'lim tamoyilini amalga oshirish, ta'lim resurslaridan erkin foydalanish va bilimlarni muntazam yangilab borish uchun qulay shart-sharoit yaratadi. Bu esa ishsiz fuqarolarning yangi kasbiy kompetensiyalarni egallashi, mehnat bozori talablariga tez moslashishi va barqaror bandligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Demak, andragogik yondashuv asosida tashkil etilgan kasbiy qayta tayyorlash jarayonlarida amaliy mashg'ulotlar ulushini oshirish, innovatsion pedagogik texnologiyalar hamda raqamli ta'lim vositalarini keng joriy etish ta'lim samaradorligini ta'minlashning muhim pedagogik shartlaridan biri hisoblanadi.

Bugungi kunda bandlikni ta'minlash markazlari huzuridagi kasb-hunarga o'qitish markazlarida andragogik tamoyillarni keng joriy etish zarurati ortib bormoqda. Xususan, qisqa muddatli intensiv kurslar, dual ta'lim modeli va ish beruvchilar bilan hamkorlik asosidagi amaliyot dasturlari mehnat bozorining real ehtiyojlariga mos kadrlar tayyorlashga xizmat qiladi. Bu esa o'z navbatida ishsizlik darajasining pasayishiga va aholining iqtisodiy faolligi oshishiga olib keladi. [6].

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, andragogik yondashuv asosida tashkil etilgan o'quv kurslarida tinglovchilarning o'zlashtirish ko'rsatkichi an'anaviy kurslarga nisbatan 35-40 foiz yuqori bo'ladi. Bundan tashqari, kursni tamomlagan fuqarolarning ishga joylashish ko'rsatkichlari ham sezilarli darajada ortadi. Bu esa mazkur yondashuvning nafaqat pedagogik, balki ijtimoiy-iqtisodiy samaradorligini ham namoyon etadi. [6].

Xulosa qilib aytganda, bugungi globallashuv, raqamli iqtisodiyot va mehnat bozorining dinamik o'zgarishlari sharoitida ishsiz fuqarolarni kasbiy qayta tayyorlash tizimini takomillashtirish dolzarb ijtimoiy-pedagogik vazifalardan biri hisoblanadi. Mazkur jarayonda andragogik yondashuvni qo'llash katta yoshdagi tinglovchilarning ta'lim ehtiyojlari, hayotiy tajribasi va kasbiy maqsadlarini hisobga olgan holda samarali ta'lim muhitini shakllantirish imkonini beradi. Shu jihatdan andragogika nafaqat kattalar ta'limini tashkil etishning nazariy asosi, balki mehnat bozori talablariga mos raqobatbardosh kadrlar tayyorlashning muhim pedagogik mexanizmi sifatida namoyon bo'lmoqda.

Tadqiq etilgan nazariy va amaliy yondashuvlar shuni ko'rsatadiki, ishsiz fuqarolarni kasbiy qayta tayyorlash jarayonlarida andragogik modeldan foydalanish tinglovchilarning ichki motivatsiyasini kuchaytiradi, mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantiradi hamda ularning kasbiy kompetensiyalarini qisqa muddatda shakllantirishga xizmat qiladi. Ayniqsa, amaliy faoliyatga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyalari, keys-stadi, simulyatsion mashg'ulotlar, loyiha ishlari va raqamli ta'lim platformalarini o'quv jarayoniga integratsiya qilish ta'lim samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Bu esa tinglovchilarning olingan bilim va ko'nikmalarni real mehnat muhitida qo'llay olish qobiliyatini rivojlantirib, ularning mehnat bozoriga tez va samarali moslashuvini ta'minlaydi.

Shu bilan birga, kasbiy qayta tayyorlash tizimining samaradorligi bir qator muhim omillar bilan uzviy bog'liq ekani aniqlandi. Xususan, mazkur jarayonning muvaffaqiyati, avvalo, zamonaviy raqamli va texnik infratuzilmaning shakllanganligi, ta'lim jarayonlarini ma'lumotlar tahlili asosida boshqarish madaniyatining rivojlanganligi hamda pedagog kadrlarning raqamli va andragogik kompetensiyalarga egaligi bilan belgilanadi. Ushbu omillarning o'zaro uyg'unligi kasbiy ta'lim markazlarida ta'lim sifati va boshqaruv samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Ayniqsa, raqamli transformatsiya sharoitida masofaviy ta'lim platformalari, elektron ta'lim resurslari va innovatsion pedagogik texnologiyalarning keng joriy etilishi kattalar ta'limi imkoniyatlarini yanada kengaytirmoqda. Bu esa ishsiz fuqarolarning ta'lim olishga bo'lgan imkoniyatlarini oshirish, ularning individual ta'lim trayektoriyasini shakllantirish va uzluksiz kasbiy rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi.

Demak, ishsiz fuqarolarni kasbiy qayta tayyorlash jarayonlarida andragogik yondashuvni keng qo'llash, innovatsion pedagogik texnologiyalarni joriy etish hamda raqamli ta'lim muhitini rivojlantirish zamonaviy ta'lim tizimining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur yondashuv aholi bandligini ta'minlash, inson kapitalini rivojlantirish va mehnat bozorida raqobatbardosh mutaxassislarni tayyorlashning muhim pedagogik asosi sifatida xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR

1. Knowles M. S. The Adult Learner: The Definitive Classic in Adult Education and Human Resource Development. Routledge, 2020.
<https://www.routledge.com>
2. UNESCO Institute for Lifelong Learning. Global Report on Adult Learning and Education (GRALE). 2022.
<https://uil.unesco.org>
3. Jarvis P. Adult Education and Lifelong Learning. Routledge, 2020.
<https://www.routledge.com>
4. Merriam S. B., Bierema L. L. Adult Learning: Linking Theory and Practice. Jossey-Bass, 2021.
<https://www.wiley.com>
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Aholi bandligini ta'minlash va kambag'allikni qisqartirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni, 2022-yil.
<https://lex.uz>
6. Tursunov X. "Kattalar ta'limida innovatsion texnologiyalardan foydalanish masalalari". Pedagogik mahorat jurnali, 2024.
<https://pedagog.uz>